

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292. Ефективна економіка. 2024. № 11.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.11.64>

УДК 330.339

*I. Г. Савченко,
к. держ. упр., доцент,
заступник директора з навчально-методичної роботи,
Відокремлений структурний підрозділ
«Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4042-6458>*

*О. М. Тимошенко,
викладач циклової комісії економіки, управління та адміністрування,
Відокремлений структурний підрозділ
«Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»
ORCID ID: <http://orcid.org/0009-0008-3076-6177>*

ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ ЯК ОДНА З НАЙВАЖЛИВІШИХ КОМПОНЕНТ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ У ПІСЛЯВОЄННІ ЧАСИ

*I. Savchenko,
PhD in Public Administration, Associate Professor,
Deputy Director for Educational and Methodological Work,
Separate Structural Subdivision "Kharkiv College of Trade and Economics of the
State University of Trade and Economics"*

*O. Tymoshenko,
Lecturer, Cycle Commission of Economics, Management, and Administration,
Separate Structural Subdivision "Kharkiv College of Trade and Economics of the
State University of Trade and Economics"*

**ATTRACTING INVESTMENT AS A KEY COMPONENT OF UKRAINE'S
POST-WAR RECOVERY**

Стаття присвячена проблемам та перспективам залучення прямих іноземних інвестицій в економіку України в умовах воєнного стану та післявоєнний час. Спроможність країни щодо залучення інвесторів здебільшого залежить від її політичного, соціального, економічного та наукового розвитку. Від оцінки різних факторів, а саме: стабільність економіки, науково-технічний рівень, розвиненість та якість інфраструктури, розвиток законодавства, податкова політика, рівень освіти населення, наявність природних ресурсів та рівень доступності до ринків збуту, залежить розгляд та вибір потенційних кандидатів. Точність оцінки потенціалу кандидатів допомагає встановити обмеження, можливості та надати необхідні вказівки щодо того, як залучити інвестора. Це вкрай необхідно для того, щоб створити сприятливий інвестиційний клімат та забезпечити економічне зростання у довгостроковій перспективі.

Метою статті є дослідження переваг та недоліків щодо залучення інвестицій у післявоєнне відновлення України, а також визначення рівня зацікавленості у цьому процесі інвесторів.

Під час написання статті було охарактеризовано найбільші труднощі, які можуть виникнути при залученні інвестицій, та запропоновано шляхи їх вирішення. Адже погіршення економічного стану в Україні через війну чітко показує нам на важливість аналізу, планування та майбутньої реалізації необхідних кроків для забезпечення сталого функціонування інвестиційного ринку. Пошук та залучення інвестицій є можливістю для України не лише стабілізувати та розвивати економіку, а й збільшити свій вплив на міжнародних ринках серед конкурентів. Геополітична та економічна нестабільність, бюрократичні перепони та корупція – все це фактори, які зменшують привабливість України для інвесторів. Інвестиційна діяльність має вирішальний вплив для розвитку країни. Особливо під час воєнного стану вона потребує максимальної уваги і

повинна бути пріоритетом у стратегічному сенсі для забезпечення сталого функціонування економіки.

Можливість суттєвої перебудови економіки України, а також вирішення термінових соціальних, інфраструктурних та екологічних проблем, прямо залежить від ефективності залучення інвестицій.

The article is dedicated to the challenges and prospects of attracting foreign direct investment to Ukraine's economy during martial law and in the post-war period. A country's ability to attract investors largely depends on its political, social, economic, and scientific development. The assessment of various factors — including economic stability, scientific and technological level, infrastructure development and quality, legislative progress, tax policy, educational level of the population, availability of natural resources, and market accessibility — affects the consideration and selection of potential candidates. Accurate assessment of candidate potential helps identify constraints, opportunities and provides necessary guidelines on how to attract investors. This is essential for creating a favorable investment climate and ensuring long-term economic growth.

The purpose of this article is to analyze the advantages and disadvantages of attracting investment for Ukraine's post-war recovery, as well as to assess the level of investor interest in this process.

The article characterizes the main challenges that may arise in attracting investment and suggests possible solutions. The economic downturn in Ukraine due to the war clearly demonstrates the importance of analysis, planning, and the future implementation of necessary steps to ensure the sustainable functioning of the investment market. The search for and attraction of investments provides Ukraine with an opportunity not only to stabilize and develop its economy but also to increase its influence in international markets among competitors. Geopolitical and economic instability, bureaucratic obstacles and corruption are all factors that reduce the attractiveness of Ukraine for investors. Investment activity has a decisive influence on the development of the country. Especially during martial

law, it needs maximum attention and should be prioritized in a strategic sense to ensure sustainable functioning of the economy.

The potential for a significant restructuring of Ukraine's economy, along with the resolution of urgent social, infrastructural, and environmental issues, is directly dependent on the effectiveness of investment attraction efforts.

Ключові слова: *інвестор, інвестиції, економіка, відбудова, інвестиційний процес.*

Keywords: *investor, investment, economy, reconstruction, investment process.*

Постановка проблеми. Залучення інвестицій в економіку України є однією з найголовніших компонент для її сталого та ефективного розвитку. Ще до повномасштабної війни залучення інвестицій містило в собі досить багато різних проблем. А воєнні події останніх років дуже негативно відобразились на функціонуванні та розвитку бізнесу. Якщо до війни головними проблемами для інвесторів були корупція та недосконалість судової системи, то сьогодні перед ними постають більш глобальні проблеми, зокрема: зруйнована інфраструктура, обмежений доступ до страхування та кредитування, майже відсутність попиту на окремі товари та послуги. Ось чому питання залучення інвестицій та відновлення країни, враховуючи обставини сьогодення, є дуже актуальними у воєнний та повоєнні часи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичним та практичним питанням залучення інвестиційних ресурсів в Україні присвячені роботи багатьох науковців, зокрема серед них: В. Борщевський, В. Черемис, Р. Попов, Т. Овчаренко, К. Крамаренко, В. Небрат, Н. Обушна, Т. Говорушко, Т. Новик, А. Томашевська, О. Атрощенко, Л. Панкова та інші.

Однак, слід враховувати необхідність поглибленого вивчення передумов та перспектив залучення інвестицій в Україну для відновлення економіки у воєнний та післявоєнний періоди.

Постановка завдання. Основними завданнями статті є: аналіз залучення інвестицій для відбудови України у післявоєнний період, визначення їх можливостей та результатів, а також ідентифікація проблем та перешкод, які можуть виникнути при інвестуванні.

Виклад основного матеріалу. Основними каталізаторами для залучення інновацій, інвестування та розвитку підприємництва завжди були війни, конфлікти та різноманітні кризові ситуації. На сьогодні Україна має дуже великий потенціал для розбудови інноваційного підприємництва, переважно у сфері інформаційних технологій, безпілотних систем військового призначення, енергоефективності та відновлюваної енергетики. Війна призводить до дуже великих втрат в економічному плані, а найголовніше до втрати населення країни. І коли держава охоплена воєнними діями, її економіка в майбутньому вкрай потребуватиме відновлення. Перебуваючи в стані постійної воєнної загрози, наука, інноваційні технології та розробки конструкторів є дуже важливими сферами, оскільки допомагають гарантувати національну безпеку та підвищують обороноздатність країни [11].

В перші місяці повномасштабного вторгнення в Україну було дуже багато переживань та страхів з приводу того, що країна не зможе розраховувати на міжнародну економічну підтримку партнерів після закінчення бойових дій та відповідно приступити до масштабної відбудови. Але на сьогодні ці побоювання майже розвіялися, і дуже велика кількість іноземних держав та організацій вже уклали з Україною чимало угод щодо фінансової допомоги, а також багато з них оголосили про плани допомоги у повоєнній відбудові.

Залучення інвестицій є одним з найголовніших інструментів, які мають істотне значення у відновленні та майбутньому розвитку національної

економіки. Створення дієвих механізмів формування капіталу та інвестування має дуже великий вплив на успішну трансформацію фінансового сектору, так як розкриває потенціал для створення та акумуляції ресурсів для фінансування реального сектору економіки. Отже, самі умови доступу до капіталу та його залучення для інвестування є вкрай необхідними для відновлення економіки [4].

На макрорівні інвестиції формують суцільний напрям розвитку країни, а також її конкурентоспроможність. Інвестиції мають дуже суттєвий вплив на зростання ВВП та виробництва через стимулювання попиту на товари та послуги, збільшення золотовалютних резервів та укріплення міжнародної фінансової стабільності. Інвестиційна політика держави також є істотним чинником впливу на забезпечення економічного зростання та сталого розвитку.

На мікрорівні інвестиції мають значний вплив на окремі підприємства малого та середнього бізнесу. Інвестиції це основа розвитку, бо вони стимулюють створення робочих місць, зростання конкурентоспроможності та розширення виробництва, підвищення якості товарів та послуг. Залучення зовнішніх інвестицій допомагають підприємствам розвиватися та підвищувати продуктивність людських ресурсів [7].

Потенціалу України цілком достатньо для залучення інвестицій та зміцнення економіки. Головними перевагами для залучення інвестицій в українську економіку є: великий потенціал у розвитку відновлюваних джерел енергії, таких як сонячна та вітрова енергетика; розвинена індустрія інформаційних технологій та кваліфіковані ІТ-фахівці; провідні позиції серед світових експортерів сільськогосподарської продукції; вигідне географічне положення, великий споживчий ринок та висококваліфікована робоча сила [12].

Враховуючи всі ці переваги та можливості, інвестори матимуть неабияку зацікавленість брати участь в проєктах з інфраструктурного розвитку України.

Інвестування в економіку завжди потребує визначення її потенціалу та глибокого аналізу. Рівень здатності країни до залучення інвестицій дуже тісно пов'язаний з її економічним, соціальним та політичним станом. При визначенні потенціалу країни потрібно проаналізувати досить багато різних факторів, таких як економічна стабільність, рівень розвитку інфраструктури, наявність природних та людських ресурсів, рівень освіти та доступність до ринків. Від того наскільки повною буде оцінка потенціалу, залежить визначення слабких та сильних сторін країни, а також надання стратегічного напрямку для залучення інвестицій. Даний процес відіграє головну роль у створенні сприятливого інвестиційного клімату та гарантує стабільний економічний розвиток.

Інвестиційний потенціал відіграє важливу роль в економічному розвитку регіонів та України в цілому. Це стосується не тільки областей, які межують із зонами бойових дій, а й областей, які здійснюють матеріально-технічне забезпечення сил оборони України та створюють умови для поселення переміщених осіб, релокації підприємств.

Зростання конкурентоспроможності підприємств дуже позитивно впливає на розвиток економічної активності в регіонах. Це в свою чергу спонукає до підвищення заробітних плат та рівня життя населення.

Враховуючи ключові виклики глобалізації, які на сьогодні мають суттєвий вплив на функціонування економіки, слід зауважити, що забезпечення надійного захисту інвестицій для інвесторів та зменшення їхніх витрат є вкрай важливим для підвищення інвестиційного потенціалу всіх регіонів України. А тому в Україні слід і надалі розвивати організаційні та інституційні механізми гарантування інвестицій, залучаючи міжнародні та національні гарантії, як наприклад, гарантії у співпраці з Багатостороннім агентством з гарантування інвестицій (MIGA) за ізраїльським зразком. Це забезпечить сприйняття України як інвестиційного напрямку навіть у ситуаціях з високим рівнем ризику [9].

В залежності від масштабу заподіяної шкоди (повна або часткова, втрата робочих місць, здоров'я, забруднення навколишнього середовища) та сектору відбудови (промисловість, інфраструктура, соціальні об'єкти, житлове будівництво, екологія, оборонний сектор) буде визначатися у якій формі надаватиметься допомога для післявоєнної відбудови України. Цілі політики відбудови мають суттєвий вплив на формування стратегії відбудови, такі як енергоефективність, екологічні міркування, вирішення соціальних дисбалансів та розвиток стратегічних секторів для відновлення довгострокової економічної бази країни [6]. Зрозуміло, що залучення інвестицій є дуже вагомим потенційним джерелом для післявоєнної відбудови України.

Планується створення Національного структурного фонду відбудови України, який буде акумулювати фінансові ресурси, визначати пріоритетні напрями для їх застосування та здійснювати моніторинг їх використання.

Враховуючи важку ситуацію, що спричинила війна, одним з головних факторів для перемоги є забезпечення функціонування національної економіки, яка має бути стійкою та сприяти розвитку як регіонів, так і окремих населених пунктів [3].

Головні виклики, які постали перед Україною під час війни та будуть актуальними й після її закінчення, є підтримка економіки та відбудова зруйнованої інфраструктури і житла. Тому залучення інвестицій має бути пріоритетним завданням для нашої країни.

Підготовчий етап для відбудови України, а також плани відновлення постраждалих населених пунктів необхідно розробляти вже зараз, хоча війна ще продовжується. Цілком зрозуміло, що різні громади мають далеко неоднакові потреби в інвестиціях для відновлення. А оскільки бюджетних коштів для відбудови не вистачатиме, потрібно завжди здійснювати пошук нових механізмів та інструментів для залучення інвестицій.

Саме з цією метою, влітку 2023 року в Швейцарії, уряд представив План відновлення України. План передбачає реалізацію 850 проєктів на суму

понад 750 мільярдів доларів США протягом 10 років. Більшу частину коштів на відбудову Україна планує отримає від продажу конфіскованих російських активів. Іншими джерелами інвестицій будуть пільгові кредити від партнерів, міжнародних фінансових організацій та банків, грантова підтримка та приватні пожертви. Планується також залучити до процесу реконструкції приватний сектор як вітчизняний, так і іноземний. Однак для цього державі необхідно створити сприятливі умови та форми співпраці для приватних інвесторів [8].

Відновлення потребує потужного «вливання» інвестиційних та фінансових ресурсів не лише для покриття поточних витрат, але й для створення нових виробництв на новій технологічній базі. Від самого початку незалежності України залучення іноземного капіталу було завжди одним з головних питань [2]. В післявоєнних умовах дана проблема стане ще актуальнішою, так як внутрішні механізми акумулювання капіталу ще не сформовані, а кошти не можуть надійно конвертувати в активи.

Слід зазначити, що роль фінансових інструментів в акумулюванні та розподілі коштів зростає через нестабільність ринкових фінансових механізмів. Враховуючи історичні успіхи у післявоєнній відбудові та подоланні рецесії, збільшення податкового навантаження на підприємства є вкрай небажаним. Водночас, міжнародний досвід показує, що місцеві ресурси мають великий потенціал, який необхідно мобілізувати та спрямувати на реалізацію стратегій відновлення. Успіх післявоєнної відбудови за модернізаційним сценарієм у Західній Німеччині, Японії, Республіці Корея та Ізраїлі був досягнутий головним чином завдяки посиленню державного сектору економіки у сферах національної безпеки, енергетики та транспорту, створенню змішаних державно-приватних підприємств, участі держави у найбільших стратегічних підприємствах, отриманню впливу на процеси прийняття рішень на підприємствах, оптимізації та визначенню пріоритетів у повністю державній інвестиційній діяльності [5]. Отже, беручи до уваги напрям розвитку економіки України,

активізація економічного розвитку є стратегічним пріоритетом реконструкції.

Післявоєнна відбудова України є надзвичайно складним питанням, а тому для досягнення позитивних результатів потребує необхідної інституційної бази. Одними з головних таких інституцій є інвестиційні банки. Вони одні з найбільших у світі кредиторів інвестиційних проєктів і відіграють дуже суттєву роль у фінансуванні інфраструктурних проєктів, проєктів у сфері відновлювальної енергетики, а також розвитку підприємств реального сектору економіки. Таким чином, співпраця з інвестиційними банками має дуже великий позитивний вплив на національну економіку. Окрім цього, партнерство з інвестиційними банками зазвичай призводить до позитивних зовнішніх ефектів для підприємств, так як надають необхідну інформацію та управлінські інструменти для результативності інвестиційних проєктів.

За останні роки інвестиційні банки посіли провідну роль у питаннях щодо їх участі в інноваційних та соціально орієнтованих проєктах, зокрема фінансуючи напрямки, які мають за мету отримати довгострокові економічні результати [1].

У результаті воєнних дій інфраструктура України продовжує зазнавати чималих пошкоджень, велика кількість підприємств частково або повністю зруйновані, тому потреба у значних інвестиціях як ніколи є актуальною. Раніше Україна мала досить негативний досвід залучення іноземних інвестицій, тому дуже важливим є впровадження реформ в першу чергу для запобігання корупції, яка відштовхує інтерес інвесторів до країни.

Українським підприємствам потрібно вже сьогодні розробляти інвестиційно привабливі проєкти, особливо надаючи перевагу енергетичній та екологічній сферам, а також нафтопереробці, металургії, машинобудуванню, видобутку нафти та газу. Також, враховуючи те, що сільськогосподарська продукція є життєво важливою для продовольчої

безпеки багатьох країн, інвестиційні проекти повинні включати: сільське господарство та переробну промисловість.

Повоєнна відбудова України не повинна фінансуватися за рахунок кредитів. Слабка економіка, зруйнована інфраструктура та житловий фонд унеможливають виплату боргів. Для успішної та істотної модернізації України необхідна допомога, субсидії, вільні інвестиційні вливання та залучення іноземного капіталу і технологій [10].

На сьогодні основними джерелами для відновлення та успішного розвитку повоєнної української економіки є міжнародна підтримка, ефективна інвестиційна політика, сучасна реконструкція та реструктуризація економіки [6]. Але зрозуміло, що для повної відбудови України лише офіційних іноземних ресурсів буде недостатньо. Тому, від того наскільки успішним буде залучення прямих іноземних інвестицій залежатиме кінцевий результат. Відбудова зруйнованої війною країни відкриває багато унікальних інвестиційних можливостей. Проте розкриття цих можливостей в повній мірі буде залежати від захисту прав власності на капітал та наявність хоча б мінімальних стандартів державних послуг і бізнес-середовища.

Залучення іноземних інвестицій допоможе Україні збільшити позитивне сальдо платіжного балансу, використання новітніх технологій, підвищити активність приватних підприємців, і як результат зросте число реалізованих інвестиційних проектів, що свою чергу покращить експортний потенціал та зменшить імпорتنу залежність.

В доповнення до іноземної допомоги, Україна має проводити ефективну внутрішню політику, яка повинна бути спрямована на відновлення та розвиток інвестиційного потенціалу. Така політика включає програми підтримки та розвитку підприємництва, виважену монетарну політику та зміцнення енергетичного сектору. У рамках післявоєнної відбудови Україні необхідно відбудувати багато міст з нуля. Важливо, щоб ця відбудова не була сліпим відтворенням того, що було зруйновано. Це можливість застосувати сучасні містобудівні та архітектурні підходи, щоб

зробити українські міста більш комфортними та інклюзивними для їхніх мешканців [7].

Проблема стабільного економічного розвитку України існує не тільки через довготривалу війну, але із-зі відсутності належного врядування та ледь відчутного верховенства права. Ця проблема досі залишається нагальною через невирішеність інституційних проблем в країні. Якщо в найближчій перспективі питання щодо захисту прав інвесторів, непередбачуваної державної політики та дуже низької якості судових процесів не будуть вирішені, то про успішні результати від післявоєнної відбудови можна й не мріяти. Для того, щоб здолати всі ці перешкоди, потрібно створити між всіма економічними суб'єктами комфортне та зручне середовище для взаємодії.

Враховуючи складну геополітичну ситуацію та стан світової економіки дуже важко робити прогнози щодо рішень іноземних інвесторів працювати в Україні. Але в будь-якому разі залучення інвестицій залежить від конкретних кроків, які спрямовані на покращення інвестиційного клімату та збільшення популярності України серед закордонних інвесторів. Існує дуже багато чинників, які мають вплив на рішення інвесторів щодо інвестування. Серед яких: корупція, бюрократія, недосконала податкова система, політична нестабільність та нестійка економіка. Відтак, корупція у владі та майже на всіх рівнях суспільства є дуже великою проблемою для інвесторів, так як збільшує витрати та підвищує ризики. Неправильне регулювання податкової системи збільшує фінансовий та адміністративний тягар на бізнес. Політична нестабільність змушує інвесторів бути набагато обережнішими та викликає у них невпевненість. Бюрократія на нестійка економіка також сповільнюють сталий розвиток інвестування в Україні. Труднощі, які зараз виникають при залучення інвестицій, потребують проведення системних та непопулярних реформ. Для забезпечення розвитку та ефективності національної економіки найбільш пріоритетним завданням є створення сприятливого інвестиційного середовища.

Україна має дуже багато переваг та можливостей, щоб зацікавити майбутніх інвесторів. А саме: дешева, але в той же самий час кваліфікована робоча сила, достатньо високий попит на продукцію, недорогі активи та різноманітність природних ресурсів.

Взагалі, післявоєнна відбудова матиме виняткову можливість модернізувати виробничу сферу в Україні та залучити іноземний капітал для розвитку новітніх технологій. Це буде основою для успішного та довгострокового зростання національної економіки, а також сприятиме більш впевненій інтеграції України у світову економіку.

Висновки. Інвестиції це вкрай важлива та нерозривна частина економіки, яка має суттєвий вплив на розвиток країни та забезпечує сталий розвиток суб'єктів господарювання. Вони є основою для стабільного економічного зростання, підвищення конкурентоспроможності підприємств та поліпшення якості життя населення.

Україна зіштовхнулася з дуже важкою ситуацією через війну, але намагається збільшити інвестиційну привабливість, покращити інвестиційний клімат та залучити якомога більше іноземних інвестицій. Найголовнішим чинником інвестиційного клімату є гарантування збереження інвестицій незважаючи на воєнні дії. Це є вкрай складним завданням, але необхідним для залучення іноземних інвестицій та стимулювання розвитку національної економіки.

Для досягнення цієї мети, а саме залучення інвестицій, потрібно комплексно підходити до розробки ефективних механізмів регулювання та стимулювання інвестиційної діяльності, завершити ухвалення та ратифікувати необхідні нормативно-правові акти, полегшити умови доступу до кредитів для підприємств, запровадити механізм державного страхування та інформаційної підтримки іноземних інвестицій, популяризувати вітчизняні підприємства за кордоном, продовжувати реформування судової системи, впровадження іноземних та розвиток своїх власних інформаційних технологій.

Література

1. Алексін Г. Роль інституту інвестиційного банкінгу в повоєнному відновленні економіки. Економіка та суспільство. 2023. № 53. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-53-39> (дата звернення: 01.11.2024).
2. Куцик В. І., Герасимова А. В. Моніторинг сучасного стану залучення іноземних інвестицій в економіку України. Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки. 2023. № 69. С. 53-58. URL: <https://doi.org/10.36477/2522-1205-2022-69-07> (дата звернення: 30.10.2024).
3. Миколайчук М. М., Лесик О. В. Інструменти розвитку та повоєнного відновлення територій України: аналітичний огляд. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування. 2023. № 7. URL: <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2023-7-02-10> (дата звернення: 01.11.2024).
4. Небрат В., Корніяка О. Особливості механізмів капіталоутворення та інвестування в Україні як чинник фінансових ризиків в умовах війни та післявоєнного періоду. Grail of science. 2022. № 16. С. 31-34. URL: <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.17.06.2022.001> (дата звернення: 29.10.2024).
5. Новик Т. Повоєнна відбудова України у контексті довоєнних економічних проблем. Grail of science. 2023. № 30. С. 44-49. URL: <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.04.08.2023.004> (дата звернення: 30.10.2024).
6. Охріменко О., Попов Р. Повоєнна відбудова України: потенціал та стратегія перетворень. Економіка та суспільство. 2022. № 45. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-45-7> (дата звернення: 31.10.2024).
7. Томашевська А. Роль інвестиційних процесів та інвестиційного потенціалу у період війни та післявоєнній відбудові регіонів України. Наукові перспективи. 2023. № 9 (39). URL: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-9\(39\)-219-231](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-9(39)-219-231) (дата звернення: 29.10.2024).
8. Усата Н. В. Державно-приватне партнерство як один із дієвих механізмів відбудови та розвитку сільських територій. Агросвіт. 2023. № 14. С. 54-62. URL: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2023.14.54> (дата звернення: 02.11.2024).
9. Фінансово-інвестиційний потенціал розвитку регіонів України та перспективи його нарощування в умовах сучасних викликів глобалізації / В.

Борщевський та ін. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії і практики. 2022. Т. 4. № 45. С. 212-222. URL: <https://doi.org/10.55643/fcaptr.4.45.2022.3812> (дата звернення: 01.11.2024).

10. Шенгер М., Грінько І. Залучення прямих іноземних інвестицій у будівельну галузь України в період повоєнного відновлення економіки. *SWorldJournal*. 2019. № 16-02. С. 35-38. URL: <https://doi.org/10.30888/2663-5712.2022-16-02-034> (дата звернення: 29.10.2024).

11. Shevchenko O. S. Influence of innovative entrepreneurship on economic recovery in the post-war period: foreign experience. *The national transport university bulletin*. 2022. Vol. 4. No. 54. P. 231-237. URL: <https://doi.org/10.33744/2308-6645-2022-4-54-231-237> (date of access: 31.10.2024).

12. Riznyk D. Perspectives for post-war recovery in Ukraine in the sphere of attracting foreign direct investments. *Economics of System Development*. 2023. Vol. 5. No. 1. P. 31-34. URL: <https://doi.org/10.32782/2707-8019/2023-1-5> (date of access: 01.11.2024).

References

1. Aleksin, H. (2023), “Investment banking institute’s role in post-war economic”, *Ekonomika ta suspil'stvo*, vol. 53. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-53-39>.

2. Kutsyk, V.I. and Herasymova, A.V. (2023), “Monitoring the current state of attracting foreign in-vestments in the economy of ukraine”, *Visnyk L'vivs'koho torhovel'no-ekonomichnoho universytetu. Ekonomichni nauky*, vol. 69, pp. 53-58. <https://doi.org/10.36477/2522-1205-2022-69-07>.

3. Mykolajchuk, M.M. and Lesyk, O.V. (2023), “Tools for the Development and Post-War Reconstruction of the Territories of Ukraine: an Analytical Review”, *Problemy suchasnykh transformatsij. Serii: pravo, publichne upravlinnia ta administruvannia*, vol. 7. <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2023-7-02-10>.

4. Nebrat, V. and Korniiaka, O. (2022), “Peculiarities of mechanisms of capital formation and investment in Ukraine as a factor of financial risks in the war and post-war period”, *Grail of science*, vol. 16, pp. 31-34. <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.17.06.2022.001>.

5. Novyk, T. (2023), "Post-war reconstruction of Ukraine in the context of pre-war economic problems", *Grail of science*, vol. 30, pp. 44-49. <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.04.08.2023.004>.
6. Okhrimenko, O. and Popov, R (2022), "Post-war reconstruction Ukraine: potential and strategy of transformation", *Ekonomika ta suspil'stvo*, vol. 45. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-45-7>.
7. Tomashevs'ka, A. (2023), "The role of investment processes and investment potential in the period of war and post-war reconstruction of the regions of Ukraine", *Naukovi perspektyvy*, vol. 9 (39). [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-9\(39\)-219-231](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-9(39)-219-231).
8. Usata, N.V. (2023), "Public-private partnership as one of the effective mechanisms of restoration and development of rural areas", *Ahrosvit*, vol. 14, pp. 54-62. <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2023.14.54>.
9. Borschevs'kyj, V. (2022), "The financial and investment potential of the development of the regions of Ukraine and the prospects for its growth in the conditions of modern challenges of globalization", *Finansovo-kredytna diial'nist': problemy teorii i praktyky*, vol. 4, no. 45, pp. 212-222. <https://doi.org/10.55643/fcaptp.4.45.2022.3812>.
10. Shenher, M. and Hrin'ko, I. (2019), "Attracting foreign direct investments in the construction industry of Ukraine during the period of post-war economic recovery", *SWorldJournal*, vol. 16-02, pp. 35-38. <https://doi.org/10.30888/2663-5712.2022-16-02-034>.
11. Shevchenko, O.S. (2022), "Influence of innovative entrepreneurship on economic recovery in the post-war period: foreign experience", *The national transport university bulletin*, vol. 4, no. 54, pp. 231-237. <https://doi.org/10.33744/2308-6645-2022-4-54-231-237>.
12. Riznyk, D. (2023), "Perspectives for post-war recovery in Ukraine in the sphere of attracting foreign direct investments", *Economics of System Development*, vol. 5, no. 1, pp. 31-34. <https://doi.org/10.32782/2707-8019/2023-1-5>.

Стаття надійшла до редакції 11.11.2024 р.